

Copia Literarum à Serenissimo ac Potentissimo Rege Borussiae ad Regem Poloniae exaratarum.

Serenissime &c. &c.

A Cerbum dolorem quo, ob sententiam contra Cives Thorunenses suscitati per Urbem tumultus causa laram affecti sumus, Vestrae Majestati minimè celandum putavimus, neque potuit nobis, nisi luctuosissimum esse, illud Judicium, quo in consortes Religionis nostrae, specie pietatis erga Deum ferro & igne animadvertitur, Scholae eorundem destruantur, jura denique Civitatis cum maximo detrimento Evangelicorum Civium violantur.

Si perduellionis adversus Majestatem Vestram & Rempublicam accusarentur Cives Thorunenses, aut alio, si quod gravius excogitari potest, crimine contaminati in judicium traherentur, nihil profecto decerni in eos gravius, nihil crudelius posset; nunc, cum de poena ejus tumultus quaeritur, qui ab infima plebe in quosdam nullius numeri Jesuitas excitus, atque ab his ipsis quodammodo auctus & propagatus est, hujus poenae atrocitatem crimini admissi neuiquam convenire, neque ob paucorum insaniam tot innocentes occidendos urbemque ipsam vastandam esse Vestram Majestati facile patet.

Existimabunt sane omnes aequi rerum arbitri, id quod & per multis iudiciis in hac causa proditum est, terribilem illam adversus Evangelicos Cives sententiam non amoris Justitiae, sed potius Jesuitarum fraudibus & implacabili in Religionem nostram odio deberi, nec aliam facile occasionem illis magis aptam visam esse, qua non solum privilegium suis fraudarentur Evangelici Thorunenses, sed, si fieri posset, inrernecone delerentur.

Sed nota per orbem Vestrae Majestatis Clementia minimè probabit iniquum hoc atque intolerabile judicium, neque tot praecclare gestorum suorum gloriam caede miserorum civium obscurari, atque minui patietur.

Quam ob rem certò nobis pollicemur, fore ut Majestas Vestra rejecta priore sententia controversiam hanc ad Tribunal Judicium, ex
utraque

utraque Religione delegandorum, juris peritorum pacisque amantium remittat, qui momentis causæ denuò expensis auditaque, uti par est, reorum defensione ex jure & æquo sententiam ferant, ita confirmatis Urbis privilegiis, tot incolarum & Christianorum innocentium sanguini (quem sitiri crudelitas summa est) parcetur.

Neque vero ingratum esse potest Majestati Vestræ, quod pro civibus, nostræ Religioni addictis, ut boni Principis officium postulat, intercedimus, quod eò minus negligendum nobis fuit, quo magis jam fœdere Olivienſi, ut facta tecta manerent, Thorunii totiusque Prusiæ Polonicæ jura nos in perpetuum curaturos obligavimus; simile certè pietatis officium ab iis Principibus expectamus, qui ad servanda pacta Olivienſia omne consilium atque operam se collaturos esse fidem dederunt.

Exoptatum è contrariò erit Principibus Evangelicis, Vestræ verò Majestati imprimis gloriosum, si Thorunium fatorum iniquitate penè ad incitas redactum ab interitu vindicet, atque calamitates innumeras, quæ rebus adeò exulceratis imminere videntur, Regiâ auctoritate avertat.

Commendavimus rem omnem nostro ad Comitiam Varſaviensia Ablegato, ejusque Fratri ex Comitibus de Suerin, atque Majestatis Vestræ de re tanti momenti Responsum, quale à Rege tam justo, tam nobis amico, sperari potest, expectamus. Dabantur Berolini die 28. Novembr. 1724.

Ad Regem Poloniae &c.